

บุคลากร
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปี 2539

สารสนเทศเพื่อการวางแผนและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บุคลากร

ความนำ

บุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยให้สำเร็จตามภารกิจหลักที่กำหนด และช่วยพัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่ศูนย์กลางความเป็นเลิศทางวิชาการ ทั้งในด้านการให้การศึกษา การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน

ในปี 2539 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีจำนวนบุคลากรทั้งสิ้น 10,006 คน จำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
อาจารย์	1,849	18.5
ผู้ช่วยวิชาการ	1,818	18.2
ธุรการ	2,313	23.1
ลูกจ้างประจำ	2,089	20.9
ลูกจ้างชั่วคราว	1,937	19.4
รวม	10,006	100.0

บุคลากรทางวิชาการ

อาจารย์ มีจำนวนทั้งสิ้น 1,849 คน เป็นชาย 922 คน และหญิง 927 คน คิดเป็นร้อยละ 49.9 และ 50.1 ตามลำดับ

จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ ได้ดังนี้

ตำแหน่งทางวิชาการ	เอก	โท	ตรี	รวม	ร้อยละ
ศาสตราจารย์	23	2	-	25	1.4
รองศาสตราจารย์	168	150	11	329	17.8
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	213	291	47	551	29.8
อาจารย์	181	506	257	944	51.0
รวม	585	949	315	1,849	100.0

จำแนกตามคุณวุฒิ ได้ดังนี้

คุณวุฒิ	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาเอก	585	31.7
ปริญญาโท	949	51.3
ปริญญาตรี	315	17.0
รวม	1,849	100.0

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิที่ทบวงกำหนดแล้วสรุปได้ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐานทบวง (แผนฯ 7) ปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เอก	โท	ตรี
	3.0	6.0	1.0
	3.2	5.1	1.7

ซึ่งสัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์เทียบได้ใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ทบวงกำหนด และหากพิจารณาเป็นรายคณะสรุปได้ดังนี้

คณะ	สัดส่วนคุณวุฒิ			รวม
	ป.เอก	ป.โท	ป.ตรี	
มนุษยศาสตร์	1.7	7.3	1.0	192
ศึกษาศาสตร์	2.3	6.0	1.7	149
วิจิตรศิลป์	0.3	6.9	2.8	32
สังคมศาสตร์	3.7	5.7	0.6	84
วิทยาศาสตร์	3.9	5.1	1.0	265
วิศวกรรมศาสตร์	2.5	3.6	3.9	127
แพทยศาสตร์	6.1	3.4	0.5	375
เกษตรศาสตร์	4.9	4.7	0.4	116
ทันตแพทยศาสตร์	0.8	2.0	7.2	118
เภสัชศาสตร์	2.4	6.8	0.8	71
เทคนิคการแพทย์	0.9	5.7	3.4	91
พยาบาลศาสตร์	0.7	7.6	1.7	134
อุตสาหกรรมเกษตร	2.6	6.1	1.3	23
สัตวแพทยศาสตร์	3.8	0.0	6.2	8
บริหารธุรกิจ	0.3	8.8	0.9	32
เศรษฐศาสตร์	3.5	5.9	0.6	32
รวม	3.2	5.1	1.7	1,849

สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเปรียบเทียบกับเกณฑ์

มาตรฐานของทบวงฯ

คณะ	เกณฑ์ทบวง ในช่วง แผนฯ	สภาพจริงเทียบสู่ ฐานปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มนุษยศาสตร์	1 : 18	1 : 17
ศึกษาศาสตร์	1 : 15	1 : 9
วิจิตรศิลป์	1 : 8	1 : 13
สังคมศาสตร์		1 : 14
บริหารธุรกิจ	1 : 18	1 : 25
เศรษฐศาสตร์		1 : 16
วิทยาศาสตร์		1 : 14
วิศวกรรมศาสตร์	1 : 10	1 : 11
เกษตรศาสตร์		1 : 7
อุตสาหกรรมเกษตร		1 : 5
แพทยศาสตร์		1 : 5
ทันตแพทยศาสตร์		1 : 5
เภสัชศาสตร์	1 : 4	1 : 5
เทคนิคการแพทย์		1 : 3
พยาบาลศาสตร์		1 : 4
สัตวแพทยศาสตร์	1 : 3.5	-

อาจารย์พิเศษ

จำนวนอาจารย์พิเศษชาวไทย มีจำนวน 475 คน

จำแนกตามเวลาสอนได้ดังนี้

- จำนวนอาจารย์ที่สอนเต็มเวลา 35 คน
- จำนวนอาจารย์ที่สอนบางเวลา 440 คน

จำนวนอาจารย์พิเศษชาวต่างประเทศ มีจำนวน 59 คน

จำแนกตามคุณวุฒิได้ดังนี้

- ปริญญาเอก 11 คน
- ปริญญาโท 17 คน
- ปริญญาตรี 28 คน
- ต่ำกว่าปริญญาตรี 2 คน
- ไม่ระบุคุณวุฒิ 1 คน

บุคลากรที่สนับสนุนงานวิชาการ

ผู้ช่วยวิชาการ มีจำนวน 1,818 คน จำแนกได้ดังนี้

คุณวุฒิ	ชาย	หญิง	รวม
ปริญญาเอก	4	8	12
ปริญญาโท	142	156	298
ปริญญาตรี	214	1,211	1,425
อนุปริญญา	22	61	83
รวม	382	1,436	1,818

ธุรการมีจำนวน 2,313 คน จำแนกได้ดังนี้

คุณวุฒิ	ชาย	หญิง	รวม
ปริญญาโท	8	18	26
ปริญญาตรี	150	408	558
ต่ำกว่าปริญญาตรี	569	1,160	1,729
รวม	727	1,586	2,313

สัดส่วนอาจารย์ : ผู้ช่วยวิชาการ เท่ากับ 1 : 0.97

และสัดส่วนอาจารย์ : ธุรการ เท่ากับ 1 : 1.25

การพัฒนาบุคลากร

ในปี 2539 มีบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่ได้รับการสนับสนุนให้ไปเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในลักษณะของการลาศึกษาต่อ การเข้าร่วมฝึกอบรม การประชุม สัมมนา ดูงาน และได้รับการแต่งตั้งในตำแหน่งที่สูงขึ้น ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ลาศึกษาต่อ มีจำนวนทั้งสิ้น 293 คน จำแนกเป็น ลาศึกษาต่อในประเทศจำนวน 164 คน และลาศึกษาต่อต่างประเทศจำนวน 129 คน
2. ส่งบุคลากรเข้าร่วมฝึกอบรม 111 ครั้ง
3. เข้าร่วมประชุมสัมมนา ดูงาน 3,385 ครั้ง
4. ได้รับตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น 56 คน
 - ศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน
 - รองศาสตราจารย์ จำนวน 29 คน
 - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 26 คน
5. ผู้ช่วยวิชาการที่ได้รับแต่งตั้ง
 - เป็นผู้ชำนาญการ จำนวน 35 คน
 - เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน

นโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีนโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคลตามแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 8 คือให้มีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของมหาวิทยาลัยทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาและสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพในระบบอุดมศึกษา โดยมีมาตรการดังนี้

1. ให้คณะ/หน่วยงานจัดทำแผนพัฒนาระยะกลางและระยะยาว ซึ่งมีแผนผลิตและพัฒนาบุคลากรเป็นองค์ประกอบหนึ่งโดยคำนึงถึงการผลิตเพื่อทดแทนการสูญเสีย
2. ปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพ สร้างมาตรการพิเศษที่จะชักนำบุคคลที่มีประสิทธิภาพ และความสามารถสูงเข้าสู่ระบบอุดมศึกษาโดยมีผลตอบแทนที่น่าพึงพอใจ
3. ส่งเสริมความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
4. ปรับปรุงเกณฑ์การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับต่าง ๆ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถสูงจากภายในและภายนอกสถาบันโดยใช้คณะบุคคลซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการและวิชาชีพ
5. ให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดตำแหน่งบุคลากร เพื่อให้คณะ/หน่วยงานสามารถใช้ตำแหน่งต่าง ๆ ตามพลวัตของแผนงานและโครงการ มหาวิทยาลัยมีเป้าหมายให้มีการจัดตั้งองค์กรเพื่อพัฒนาบุคลากร และกำหนดให้มีแผนพัฒนาบุคลากรระยะกลางและระยะยาว โดยครอบคลุมถึงจำนวนที่เหมาะสม การเพิ่มประสิทธิภาพการสร้างขวัญและกำลังใจ การรักษาคณดีไว้ในระบบ และการทดแทนการสูญเสีย

งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ
กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี
โทร. 943142, 943145